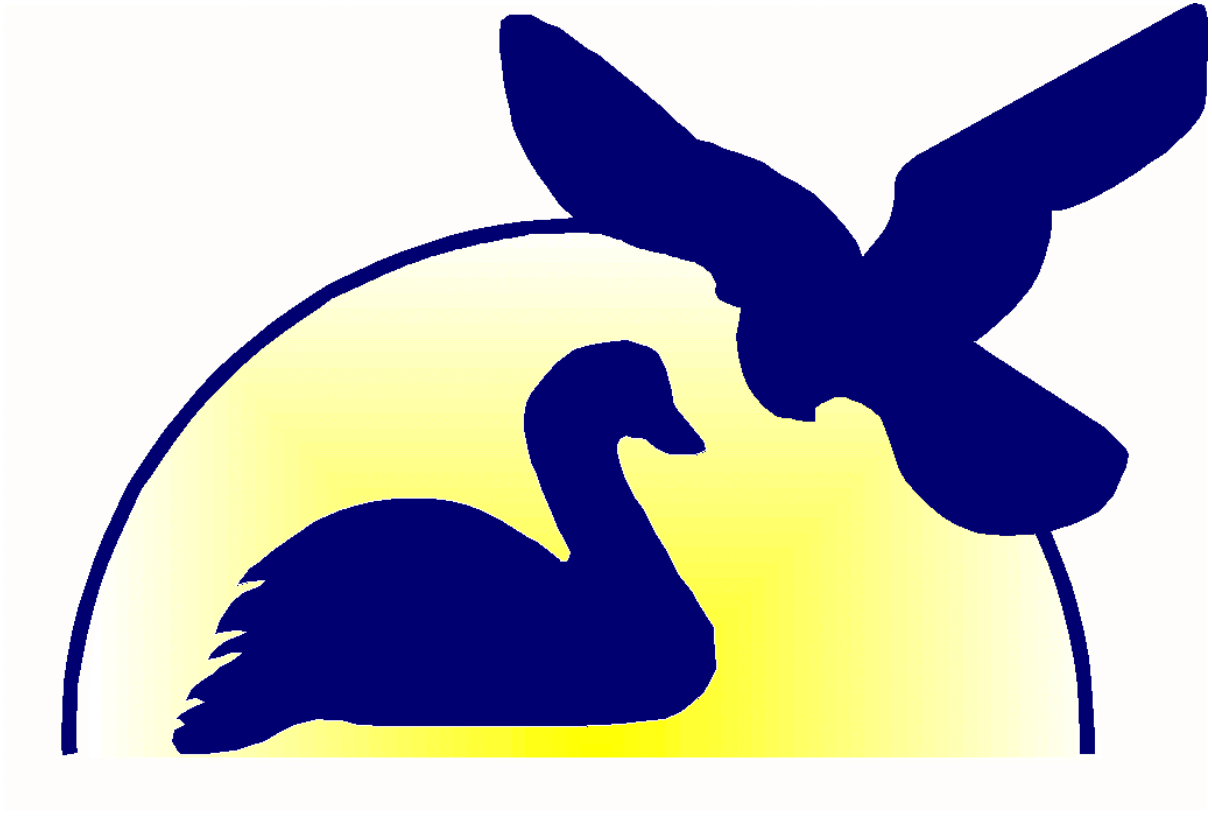

Protocol advisering

**Primair onderwijs - Voortgezet onderwijs
(PO → VO)**

Inhoudsopgave

	<u>Blz</u>
Inleiding	3
Hoofdstuk 1. Het voortgezet onderwijs	4
1.1. Scholen voor voortgezet onderwijs	4
1.2. Informatie over de scholen voor voortgezet onderwijs	4
Hoofdstuk 2. Het advies	4
2.1. Advisering op KBS Franciscus	4
2.2. Wijzigingen in de advisering	4
2.3. Soorten adviezen	5
2.4. Schooladviezen heroverwegen	5
2.5. Doorgeven van het schooladvies	5
2.6. Rol van de ouders	5
Hoofdstuk 3. De procedure	6
3.1. Vastlegging	6
3.2. Stappenplan	6
3.3. Tijdspad	7
3.4. Betrokken personen	8
3.5. Het NIO	9
3.6. De eindtoets (IEP)	9
3.7. Schoolevaluatie IEP-eindtoets	10
3.8. Voortgang oud-leerlingen	10
Lijst met afkortingen	10

Inleiding

Voor u ligt het 'protocol advisering primair onderwijs - voortgezet onderwijs' van KBS Franciscus. In dit protocol staat alle informatie beschreven, die voor de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs van belang is. Het is ontwikkeld om ouders/verzorgers meer helderheid en inzicht te geven in de overwegingen die horen bij het basisschooladvies. De ervaring leert dat het schooladvies en de verwachtingen van de ouders ten aanzien van hun kind niet altijd in evenwicht zijn. Door het protocol willen wij ouders tijdig betrekken bij het adviesproces en hierdoor openheid en helderheid creëren. Elke leerling op het juiste niveau laten instromen op het voortgezet onderwijs, dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Als dit gebeurt, dan heeft het kind namelijk de beste kansen voor een volwaardige en eigen plek in de maatschappij. Dit is het doel, dat wij als schooladviescommissie* gezamenlijk nastreven.

Stephan van Slooten
directeur KBS Franciscus

* Schooladviescommissie bestaat uit: directie, intern begeleider en de leerkrachten (groep 7 en 8)

Hoofdstuk 1. Het Voortgezet Onderwijs

1.1. Scholen voor voortgezet onderwijs

In de directe omgeving zijn diverse scholen voor voortgezet onderwijs aanwezig. Van de scholen uit de regio Utrecht kunt u een overzicht vinden in de VO-gids, versie Utrecht (deel Schoolwijzer, blz. 2/3). Deze gids hebben alle ouders/verzorgers/leerlingen uit groep 8 gekregen bij het voorlopig adviesgesprek. Uiteraard zijn er buiten de regio Utrecht ook nog diverse scholen voor voortgezet onderwijs beschikbaar (<https://www.devogids.nl/middelbare-scholen/utrecht>).

1.2. Informatie over de scholen voor voortgezet onderwijs

Elke school voor voortgezet onderwijs heeft een website. Op deze website kunt u veel informatie vinden. De scholen organiseren daarnaast in de maanden oktober t/m maart diverse informatieavonden, open dagen en open lesmiddagen. De informatie die de basisschool hierover ontvangt, wordt met de ouders van de leerlingen uit groep 8 gedeeld. Daarnaast wordt ook overig promotiemateriaal voor de leerlingen uit groep 8 gedeeld. In november wordt er door de vier middelbare scholen uit de regio een scholenmarkt gehouden voor de ouders.

Hoofdstuk 2. Het Advies

2.1. Advisering op KBS Franciscus

Om tot een afgewogen, eenduidig schooladvies te komen wordt op de Franciscus de ontwikkeling van de kinderen op verschillende manieren gevolgd en in kaart gebracht. We maken daarbij onderscheid in de sociale emotionele ontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling van het kind.

De sociaal emotionele ontwikkeling wordt o.a. bijgehouden in ons sociaal emotioneel leerlingvolgsysteem Kanvas. Hierbij wordt gelet op werkhouding, concentratie, doorzettingsvermogen, planning, samenwerken en probleemoplossend vermogen. De cognitieve ontwikkeling wordt bijgehouden in een registratie gedurende de hele schoolperiode. In deze registratie worden de resultaten weergegeven van methode afhankelijke toetsen. Daarnaast is er het Cito leerlingvolgsysteem met daarin de verzamelde gegevens van de onafhankelijke metingen. Deze worden opgebouwd vanaf groep 3. We kijken daarbij ontwikkelingsgericht. Na het verzamelen en bespreken van alle verzamelde gegevens met behulp van observaties en analyses van onze leerlingvolgsystemen wordt het schooladvies bepaald. Als tweede gegeven voor de advisering maken wij gebruik van het NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

2.2. Wijzigingen in de advisering

Vanaf het schooljaar 2014-2015 heeft het schooladvies van de basisschool meer gewicht gekregen; het is leidend voor de toelating in het voortgezet onderwijs. De score van de eindtoets is aanvullend en fungeert bij de toelating als onafhankelijk tweede gegeven. De toelating tot het voortgezet onderwijs is dus niet afhankelijk van het resultaat van de eindtoets. Bovendien mogen vo-scholen bij de toelating, naast de eindtoets, geen andere gegevens als tweede gegeven gebruiken of eisen (IQ-test, resultaat Entreetoets of andere onderzoeksgegevens). Ze kunnen wel andere gegevens opvragen, maar deze zijn niet bepalend voor de toelating.

2.3. Soorten adviezen

Bij de advisering zijn de volgende niveaus mogelijk:

- Praktijk onderwijs (PRO)
- VMBO-Basis
- VMBO-Kader
- VMBO-Theoretisch
- HAVO
- VWO

2.4. Schooladvies heroverwegen

Het schooladvies omvat niet meer dan twee leerwegen of schoolsoorten. Basisscholen mogen dus alleen nog een enkel (bijvoorbeeld HAVO) of dubbel (bijvoorbeeld VMBO-tl/HAVO) advies geven. Bredere adviezen (VMBO/HAVO/VWO) zijn niet toegestaan. Dit geldt ook voor het toetsadvies (dat is gebaseerd op de score van de Eindtoets). Er zijn overigens wel brugklassen die leerlingen voorbereiden op meerdere schoolsoorten. Binnen Stichtse Vecht is afgesproken dat er zoveel mogelijk enkelvoudige adviezen worden gegeven. Indien het voor een leerling onmogelijk is om een enkelvoudig advies te geven, dan zal dit apart worden aangevraagd bij 'Naar het VO'. Valt het toetsadvies van de eindtoets hoger uit dan het schooladvies, dan heroverweegt de basisschool het schooladvies altijd. Dit is een wettelijke verplichting. In overleg met de leerling en zijn ouders kan de school het advies dan naar boven bijstellen, maar dat is niet verplicht. Het is mogelijk dat de vo-school (waar de leerling is aangemeld) bij de heroverweging wordt betrokken. Ligt het toetsadvies onder het niveau van het geadviseerde schooltype, dan wordt het schooladvies niet aangepast. Deze leerlingen krijgen in het voortgezet onderwijs de kans om te laten zien dat ze het geadviseerde onderwijstype aankunnen.

2.5. Doorgeven van het schooladvies

Basisscholen geven vóór 1 maart alle leerlingen een (schriftelijk vastgelegd) schooladvies. De school neemt dit advies op in het onderwijskundig rapport. Dit OKR geeft een beeld van de leerresultaten en vorderingen, het gedrag, de (sociaal-emotionele) ontwikkeling en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Ook het advies op basis van de score van de Eindtoets (het toetsadvies) maakt deel uit van het onderwijskundig rapport. Deze wordt na afname van de Eindtoets toegevoegd. Basisscholen bepalen zelf, in overleg met de vo-school, wanneer zij het onderwijskundig rapport bij de school voor voortgezet onderwijs aanleveren. Hierover worden in onze regio afspraken gemaakt.

KBS Franciscus maakt gebruik van de Overstap Service Onderwijs Transparant (OT), waarmee wij leer- en begeleidingsgegevens van leerlingen via een beveiligde verbinding digitaal overdragen aan de betreffende vo-school. Voor meer informatie over de overgang van de basisschool (po) naar het voortgezet onderwijs (vo) verwijzen wij naar de volgende website: www.vanponaarvo.nl en www.naarhetvo.nl

2.6. Rol van ouders

In de feitelijke vaststelling van het advies spelen de ouders geen rol. Het behoort tot de verantwoordelijkheid en de professionaliteit van de basisschool om een advies te formuleren dat recht doet aan de kwaliteiten van de leerling en de bereikte resultaten. Ouders kunnen hier echter wel altijd met de school over in gesprek gaan. Zij kunnen daarbij hun verwachtingen uitspreken en hier onderbouwde argumenten voor geven. Tevens kunnen de ouders hun zienswijze of bezwaren vastleggen in het onderwijskundig rapport. Daarnaast spelen zij een belangrijke rol in het goed afstemmen van de verwachtingen bij henzelf en bij hun kind. Ook spelen zij een rol in het stimuleren en

motiveren van hun kind tot optimale prestaties. Dit is een belangrijk onderdeel, dat de school van ouders verwacht en valt onder 'educatief partnerschap' van ouders.

Hoofdstuk 3. De Procedure

3.1. Vastlegging

Gegevens die betrekking hebben op de advisering van de leerling worden door de groepsleerkrachten vastgelegd in het leerlingvolgsysteem van de school. Voor KBS Franciscus gaat het daarbij om het leerlingvolgsysteem 'ParnasSys' en het LOVS van Cito. Documenten waar ouders/verzorgers handtekeningen op hebben gezet worden tevens bewaard in het digitale dossier van de leerling. De leerkrachten kunnen hierdoor eenvoudig informatie opzoeken.

3.2. Stappenplan

Elk jaar in november stuurt het POVO de tijdsprocedure 'overgang naar het VO' naar alle scholen binnen dit samenwerkingsverband. De basisscholen stemmen dan hun procedure hierop af. Ouders worden ingelicht over de procedure tijdens de informatieavond van groep 8 aan het begin van het schooljaar.

Tijdens de procedure naar het definitieve advies, maken kinderen samen met hun ouders een keuze voor een vervolgschool. Voorafgaand aan deze keuze hebben ze diverse scholen bezocht, is er in de groepen 8 ruim aandacht besteed aan de verschillende typen onderwijs en hebben de ouders informatie gekregen tijdens de ouderavond VO op KBS Franciscus.

De ouders vullen een machtigingsformulier in om de school te machtigen hun kind aan te melden bij de school van hun keuze. De groepsleerkracht stelt een onderwijskundig rapport (OKR) op met daarin allerlei informatie over het kind. Hierbij verwerkt de leerkracht alle informatie die als belangrijk gezien wordt voor de overgang naar het VO: toetsgegevens, gegevens over de schoolloopbaan en gegevens over begeleiding. Relevante documenten kunnen als bijlage worden toegevoegd;. Via het digitale overstapmodule 'onderwijs transparant' (OT) wordt door de leerkracht een adviesformulier ingevuld met daarin het schooladvies en de keuze van de school. Het OKR wordt hieraan toegevoegd. Op het moment dat de leerkracht de status op definitief zet krijgt het VO toegang tot de gegevens van de leerling. Nadat de school voor het VO de aanmelding binnen heeft gekregen, neemt de brugklascoördinator contact op met KBS Franciscus om de aanmelding door te geven. Het kan noodzakelijk zijn om een zogenaamde warme overdracht te houden over de leerling. Deze overdracht vindt altijd plaats met medeweten van ouders of in aanwezigheid van ouders.

3.3. Tijdspad

Periode	Inhoud	Verantwoordelijkheid
oktober	Controleren van de persoonsgegevens van leerlingen uit ParnasSys voor het onderwijskundig rapport.	Leerkrachten groep 8
oktober	Afname NIO	Intern begeleider
oktober	Informatieavond groep 8	Leerkrachten groep 8
november	Voorlopige adviezen van school	Schooladviescommissie
november	Scholenmarkt door de vier scholen uit de regio.	Ouders
november t/m maart	Informatiebijeenkomsten van diverse middelbare scholen	Ouders en leerlingen
januari	Opstellen onderwijskundige rapporten in Onderwijstransparant.	Leerkrachten groep 8
februari	Definitieve adviezen van school	Schooladviescommissie
februari	Onderwijskundige rapporten afronden	Leerkrachten groep 8
maart	Bespreken van het onderwijskundig rapport met ouders en opsturen	Leerkrachten groep 8 Ouders en leerlingen
april	IEP-eindtoets	Leerkrachten groep 8 Intern begeleider
mei	Heroverweging van het schooladvies naar aanleiding van een hogere score op de Eindtoets in een gesprek met ouders	Schooladviescommissie
april-juni	Eventuele overdracht met het voortgezet onderwijs	Leerkrachten groep 8
september	Evaluatie van de procedure	Schooladviescommissie

3.4. Betrokken personen

Bij de advisering zijn de directie, de interne begeleider en de leerkrachten van de groepen 7 en 8 betrokken. Tijdens een commissieoverleg worden de leerlingen besproken en worden de verschillende meningen en ervaringen uitgewisseld. De betrokken personen bepalen uiteindelijk gezamenlijk het schooladvies. De communicatie verloopt altijd via de groepsleerkracht. Heeft u dus vragen over het voorlopige of definitieve advies, dan kunt u contact opnemen met de groepsleerkracht van uw kind.

Buiten het bepalen van de schooladviezen zijn er ook nog andere taken betreffende de advisering. De taakverdeling binnen deze procedure is op basisschool Franciscus overgenomen van de PO-raad (2014, www.nieuwregelgevingovergangpo-vo.nl). Hieronder wordt een overzicht gegeven van de desbetreffende personen en hun verantwoordelijkheden:

Directie:	De directie is eindverantwoordelijk en houdt toezicht op het proces. Bij het bewaken van die werkwijze hoort ook het planmatig evalueren van de gevolgde werkwijze; het op peil houden van de expertise in de school over de inrichting van het vervolgonderwijs en het beoordelen van de afgegeven adviezen over langere termijn.
Interne begeleider:	De interne begeleider vervult een coördinerende rol. Zij heeft als taak, naast de gebruikelijke werkzaamheden, om de procedure te bewaken op tijdigheid, zorgvuldigheid en consistentie. Zij ondersteunt daarbij de leerkrachten en controleert de zorgaspecten van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.
Leerkrachten groep 8:	De leerkrachten van leerjaar 8 vervullen een coördinerende rol betreffende de advisering. Zij bereiden de definitieve adviezen voor, verwerken de beschikbare informatie in onderwijskundige rapporten, communiceren mondeling en schriftelijk over deze adviezen met ouders en dragen de informatie via het overstapdossier over aan het voortgezet onderwijs. Zij zijn daarmee uitvoerders en bewakers.
Leerkrachten groep 7:	De leerkrachten van leerjaar 7 zijn verantwoordelijk voor voorbereidende activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan het toevoegen van verslagen in het leerlingvolgsysteem en het vastleggen van bijzonderheden. Daarnaast bereiden zij de voorlopige adviezen voor en hebben een ondersteunende rol bij de advisering.

3.5. Het NIO (Nederlandse Intelligentietest voor Onderwijsniveau).

Het NIO wordt in groep 8 afgenomen. De afname duurt ongeveer twee uur en gebeurt door ervaren testassistenten (via een door de school ingehuurde instelling). Het NIO bevat 6 onderdelen, die vragen naar inzicht op het gebied van taal (drie onderdelen), rekenen (drie onderdelen). Het verschil tussen een intelligentietest als het NIO en een schoolvorderingentoets als de centrale eindtoets, is dat een schoolvorderingentoets meet wat leerlingen hebben geleerd in 8 jaar onderwijs (de feitelijke schoolprestaties) en een intelligentietest bepaalt wat leerlingen 'in huis hebben' (de mogelijke schoolprestaties).

3.6. De Eindtoets

Met ingang van 1 augustus 2014 is de Wet op primair onderwijs (WPO) aangepast op eindtoetsing en leerling- en onderwijsvolgsystemen. Deze wet legt volgens Jonk (2015) vast, dat leerlingen in het laatste schooljaar van het primair onderwijs een eindtoets moeten afleggen. Scholen maken daarbij een keuze uit verschillende beschikbare toetsen. Stichting Pastoor Ariëns waar KBS Franciscus onder valt heeft uit de verschillende beschikbare toetsen gekozen voor de IEP toets. Deze toets bestaat uit twee verplichte onderdelen: Nederlandse taal en Rekenen. De IEP Eindtoets wordt op twee vastgestelde dagdelen afgenomen.

KBS Franciscus heeft voor IEP gekozen omdat deze goed past bij de visie van de school. Deze eindtoets meet alleen wat er gemeten moet worden en vraagt een minder grote belasting van leerlingen. Dat betekent in de praktijk dat bij het meten van de taal- en rekenvaardigheden de leerlingen niet afgeleid worden door hun kennis en kunnen op andere vaardigheden. Taal hoort bijvoorbeeld geen struikelblok te zijn bij rekenen. Daarom zijn de rekenopgaven in de IEP Eindtoets zo geformuleerd en opgebouwd dat leerlingen die meer moeite hebben met taal, niet struikelen over de vraagstelling. Ook is er bij de eindtoets IEP voor gekozen dat de leerlingen de antwoorden in de boekjes zelf invullen om te voorkomen dat tegelijkertijd het organisatorisch vermogen wordt gemeten. De afbeeldingen zijn alleen functioneel en er is een goede afwisseling in open en gesloten vragen.

Ongeveer vier weken na de afname ontvangt de school voor iedere leerling een leerlingrapport op papier. In deze rapportage worden de resultaten per onderdeel weergegeven. Daarnaast staat ook de totaalscore van de leerling en een toelichting daarop ten behoeve van het advies voor het best passende type voortgezet onderwijs.

In veel gevallen zal het resultaat een bevestiging zijn van het basisschooladvies. Als de score van de eindtoets echter hoger is dan het oorspronkelijke schooladvies, dan is de school wettelijk verplicht om het basisschooladvies te heroverwegen. De school zal de ouders dan uitnodigen voor een gesprek en de ouders het definitieve advies geven.

3.7. Schoolevaluatie IEP eindtoets

De resultaten van de eindtoets IEP worden zowel op groepsniveau als op schoolniveau besproken. Hierbij wordt jaarlijks gekeken naar het behaalde resultaat en gekeken of de gestelde ambities van de referentieniveaus zijn behaald. Deze heeft de school vastgesteld in het document 'streefdoelen en ambities' en ook beschreven in de opbrengstrapportage en daar een voorgenomen beleid aan gekoppeld. Deze resultaten geven de school inzicht en bepaalt de richting voor het aankomende schooljaar. Na de midden Cito (januari) wordt naar de IEP eindtoets gewerkt en neemt de school de resultaten van de middentoets en de resultaten van de laatst afgenomen IEP toets (schooljaar ervoor) mee in het bepalen van de aanpak voor de tweede periode.

3.8. Voortgang oud-leerlingen

Gedurende de eerste drie jaren op het voortgezet onderwijs blijft de basisschool de leerlingen volgen. Hiervoor monitort de school de overgangen binnen het voortgezet onderwijs. Deze gegevens worden door het CBS aangeleverd en zijn niet gepersonaliseerd. Deze gegevens worden opgenomen in onze opbrengstrapportage (twee keer per jaar) en zijn ook weergegeven op de site 'scholen op de kaart'. Met al deze informatie monitoren wij of de gegevens adviezen kloppend zijn geweest en krijgen wij een terugkoppeling van de voortgezet onderwijs scholen over eventuele hiaten of aandachtspunten binnen het leerstofaanbod.

Lijst met afkortingen

PO	Primair Onderwijs
VO	Voortgezet Onderwijs
IQ-test	Intelligentietest
NIO	Nederlands intelligentietest voor Onderwijsniveau
PRO	Praktijkonderwijs
VMBO	Vorbereidend Middelbaar BeroepsOnderwijs
HAVO	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
LWOO	Leerweg Ondersteunend Onderwijs
OKR	Onderwijskundig Rapport
OSO	Overstap Service Onderwijs
CITO	Centraal Instituut Toets Ontwikkeling
LOVS	Leerling en Onderwijs Volg Systeem